

ปกิณกะ

พจนานุกรมศัพท์แพทย์ อักษร H

คณะกรรมการจัดทำพจนานุกรมศัพท์แพทยศาสตร์ ราชบัณฑิตยสถาน*

habena โครงสร้างแผ่น น. โครงสร้างกายวิภาคที่มีลักษณะแถบหรือแผ่นแบน

habenula แถบ น. (๑) สายรั้งคล้ายบังเหียนในหูชั้นในรูปหอยโข่ง; (๒) สันเล็ก ๆ บนพิวธาลามัส เรียกอีกอย่างว่า ก้านต่อมไพเนียล

habenular -แถบ ว. เกี่ยวกับโครงสร้างลักษณะเป็นสายรั้งคล้ายบังเหียน

habit นิสัย น. (๑) ความประพฤติที่เกิดจากการทำซ้ำ ๆ จนเคยชิน; (๒) ความโน้มเอียงทางอารมณ์เฉพาะทาง เช่น มีเมตตากรุณา ใจคอโหดเหี้ยม

clamping habit นิสัยกัดฟัน น. การขบฟันกรามแน่นในแนวกลาง มักเป็นช่วงหลับ อาจเกิดอันตรายจากการขบแน่น สาเหตุจากอารมณ์ค้างจากความโกรธ กลัว หรือเคียดแค้นเจ็บใจ คมม. *clenching habit, centric bruxism*

clenching habit คมม. *clamping habit, centric bruxism*

glaucomatous habit สภาพส่อต้อหิน น. ช่องหน้าลูกตาดันร่วมกับม่านตาขยาย พบในผู้ที่มีแนวโน้มเป็นต้อหิน

oral habit โอษฐ์นิสัย น. การปฏิบัติต่อปากเป็นประจำ เช่น การดูดนิ้ว การดูดปาก การใช้ลิ้นดันฟัน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของส่วนที่สบกัน เช่น ฟันเขยิบ ปากยื่น

habitat ถิ่น น. ที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติของสัตว์หรือพืช

habitus ๑. ท่าทาง น. ท่าร่างกาย หรืออากัปกิริยาที่ปรากฏ
๒. เรือนกาย น. โครงร่างกาย

haemozoin สารสีมลายาเรีย น. สารสีที่เกิดจากฮีโมโกลบินของผู้ป่วยมาลาเรีย ในรายผู้ป่วยเรื้อรังจะพบสารสีนี้สะสมในเนื้อเยื่อ เช่น ม้าม ทำให้อวัยวะมีสีออกเทา น้ำตาลเข้ม หรือดำ คมม. *malarial pigment*

hair ขน น. เส้นใยยาวที่โผล่ขึ้นตามผิวหนังคนและสัตว์เลี้ยงลูกด้วยน้ำนม ประกอบด้วยเคอราตินเป็นส่วนใหญ่; เกิดที่ศีรษะเรียก ผม

axillary hair ขนรักแร้ น. ขนที่ขึ้นบริเวณใต้โคนแขนเหนือลิซ้าง

beaded hair ขนประคำ น. ขนที่เส้นไม่เรียบสม่ำเสมอ มีส่วนคอดเป็นระยะ คมม. *moniliform hair*

club hair ผมปัก น. ผมที่มีส่วนรากผมป่องออกเหตุมีเซลล์เคอราตินสะสม เป็นระยะก่อนผมร่วงออกจากปุ่มรากผม

downy hair ขนอูย น. ขนอ่อนบนผิวหนังของลูกในท้อง คมม. *lanugo hair*

exclamation point hair ผมโคนผ่อ น. ผมที่มีดิ่งขึ้นจะพบการผ่อและการส่อเปื่อยของปุ่มราก เป็นลักษณะเฉพาะของอาการผมร่วงเป็นหย่อม

ingrown hair ขนคุด น. ขนที่งอกหงิกงออยู่ภายในหนังไม่ยื่นโผล่ตามปกติ อาจเกิดเป็นตุ่มผิวหนังทำให้ติดเชื้อ

kinky hair ผมหงิก น. ผมที่บิดม้วน ๑๘๐ องศาเป็นช่วงๆ และแบนผิดปกติ พบในโรคเมงเกิลส์

knotted hair ผมปม น. ผมที่มีลักษณะตะปุ่มตะป่ำเกิดจากการที่ผมไม่สามารถงอกออกจากปุ่มรากผมได้เช่นปกติ เนื่องจากเนื้อเยื่อรอบๆ เหนียวหรือแข็ง

lanugo hair ขนอูย น. คมม. *lanugo*

moniliform hair คมม. *beaded hair*

olfactory hairs ขนเซลล์รับกลิ่น น. ขนกวัดที่ดัดแปร มีลักษณะยาวมากและไม่เคลื่อนไหว ยื่นออกมาจากถุงรับกลิ่นทำหน้าที่เป็นตัวรับกลิ่น คมม. *olfactory cilia*

primary hair ขนปฐมภูมิ น. คมม. *lanugo, lanugo hair*

*ศ.ดร.นพ.สมชัย บวรภิตติ ประธานกรรมการ, รศ.นพ.ก้องเกียรติ ภูณัททันตกร กรรมการ, ศ.ทพญ.ใจนุช จงรักษ์ กรรมการ, ศ.พญ.ฉวีวรรณ บุนนาค กรรมการ, นพ.ทองดี ชัยพานิช กรรมการ, ศ.คลินิก พญ.คุณไวยดี ดุลยจินดา กรรมการ, นางสาวสุปัญญา ชมจินดา กรรมการ, ศ.นพ.บรรจง มไหสวริยะ กรรมการ, รศ.ดร.ปรีชา ลิ้มกุล กรรมการ, รศ.พญ.จันทพงษ์ วะลี กรรมการ, ศ.นพ.ดร.เรณู สมนะ กรรมการ, รศ.พญ.วาณี วิสุทธิ์เสวีวงศ์ กรรมการ, ศ.ดร.พญ.ศศิธร ผู้กฤติยาคามิ กรรมการ, ผศ.นพ.เอกชัย โค้ววิสารัช กรรมการ, ผศ.นพ.ปานเทพ สุทธิพันธ์ กรรมการ, ศ.นพ.สุรศักดิ์ บุรณดิเรก กรรมการ, รศ.นพ.อัคราวัค ษ์ประยูร กรรมการ, นพ.ไพฑูรย์ สมุทรสินธุ์ กรรมการ, พอ.นพ.สุรจิต สุนทรธรรม กรรมการ, รศ.ภญ.อรลักษ์ณา แพริตกุล กรรมการ, น.ส.สมทรง ศกุนตนา กรรมการ และเลขานุการ.

pubic hair หมอย น. ขนที่หัวหน่าว บริเวณระหว่างท้องน้อยกับอวัยวะสืบพันธุ์

resting hair ผมหงอก น. ผมหงอกที่ ๓ ของวัฏจักรการงอก เกิดจากรากผมหลุดจากหลอดเลือดที่เลี้ยง แล้วเปลี่ยนรูปร่างเป็นผมงอกอยู่ ๓ เดือนก็หลุดร่วง

ringed hair ผมหงอกแหวน น. ผมหงอกลักษณะผิดปกติ กลวงเพราะมีช่องอากาศภายในเส้นผม เมื่อกระทบแสงจะมองเห็นเป็นแถบๆ

stellate hair ผมหงอก น. ผมหงอกปลายเป็นแฉก

terminal hair ขนระยะท้าย น. ขนที่ยาวที่ขึ้นตามบริเวณผิวของผู้ใหญ่

hairball ก้อนผม น. กระจุกผมที่พบในกระเพาะอาหารหรือลำไส้เล็ก เกิดจากการกินผม คมม. trichobezoar

halation ภาพพร่าแสงจ้า น. การเห็นภาพไม่ชัดเพราะมีแสงจ้าส่องมาจากทิศทางวัตถุที่กำลังมอง

half-life ๑. เวลาครึ่งชีวิต น. ระยะเวลาที่ปริมาณหรือความเข้มข้นสารลดลงครึ่งหนึ่ง ใช้กับระดับยาในเลือด ปริมาณตัวยาในเกล็ดเลือด และอนุภาคกัมมันตภาพรังสี เป็นต้น

๒. ครึ่งเวลา น. เวลาที่ปริมาณสารครึ่งหนึ่งถูกกำจัดออกจากกระบบโดยอัตรากำจัดเชิงจลนศาสตร์อันดับที่หนึ่ง คมม. half-time

antibody half-life เวลาครึ่งชีวิตสารภูมิต้านทาน น. เวลาเฉลี่ยที่ปริมาณโมเลกุลกลอบูลินภูมิคุ้มกันหายไปครึ่งหนึ่งจากปริมาณเริ่มต้น

biological half-life เวลาครึ่งชีวิตชีวภาพ น. เวลาที่เนื้อเยื่อมีชีวิต อวัยวะ หรือสิ่งมีชีวิต กำจัดสารกัมมันตรังสีออกไปครึ่งหนึ่งของปริมาณที่ได้รับ

drug half-life เวลาครึ่งชีวิตยา น. เวลาที่ระดับยาในน้ำเลือดลดลงครึ่งหนึ่งของปริมาณเริ่มต้น

effective half-life เวลาครึ่งชีวิตยังผล น. เวลาที่กัมมันตภาพของสารกัมมันตรังสีลดลงร้อยละ ๕๐ จากผลรวมการสลายกัมมันตรังสีและการกำจัดทางชีวภาพ

half-time คมม. half-life ความหมายที่ ๒

haliteresis โรคกระดูกอ่อนผู้ใหญ่ น. โรคในผู้ใหญ่ที่กระดูกมีส่วนประกอบแร่ธาตุไม่เพียงพอหรือเกิดซ้ำไม่สมอายุ มีพยาธิสภาพแบบเดียวกับโรคกระดูกอ่อนในเด็ก และมีสาเหตุลักษณะเวชกรรมและชีวเคมีเหมือนกัน คมม. osteomalacia

haliteresis cerea โรคกระดูกอ่อนผู้ใหญ่ชนิดข้าว น. โรคในผู้ใหญ่ที่กระดูกอ่อนมีสภาพคล้ายข้าวขึ้น

halitosis ลมหายใจเหม็น น. ลมหายใจมีกลิ่นเหม็น คมม. fetor ex ore, fetor oris, stomatodysodia

hallex นิ้วหัวแม่เท้า น. คมม. hallux

hallucination ภาวะหลอน น. การรับรู้สิ่งไม่มีตัวตน เช่น ภาวะหลอนต่างๆ

auditory hallucination ภาวะหลอนเสียง น. การรับรู้เสียง (ได้ยิน) ที่ไม่มีจริง คมม. paracusia, paracusis

gustatory hallucination ภาวะหลอนรส น. การรับรู้รสที่ไม่มีจริง

haptic hallucination ภาวะหลอนสัมผัส น. การรับรู้สัมผัสที่ไม่ถูกสัมผัสจริง เช่น รู้สึกว่ามีสิ่งมีชีวิตไต่ตามร่างกาย คมม. tactile hallucination

hypnagogic hallucination ภาวะหลอนฝันเริ่มหลับ น. การฝันเป็นเรื่องราวชัดเจนขณะเริ่มหลับ

hypnopompic hallucination ภาวะหลอนฝันเมื่อตื่น น. การฝันเป็นเรื่องราวชัดเจนขณะตื่นจากหลับ

kinesthetic hallucination ภาวะหลอนการเคลื่อนไหว น. การรับรู้รู้สึกว่ามีการขยับร่างกายแต่ไม่มี

lilliputian hallucination ภาวะหลอนย่อขนาด น. การเห็นภาพสิ่งต่างๆ มีขนาดเล็กกว่าเป็นจริง

olfactory hallucination ภาวะหลอนกลิ่น น. การรับรู้กลิ่นที่ไม่มี

somatic hallucination ภาวะหลอนกาย น. การรับรู้ทางกายที่ไม่มีการเกิดจริง

tactile hallucination คมม. haptic hallucination

visual hallucination ภาวะหลอนภาพ น. การเห็นสิ่งที่ไม่มี เช่น เห็นเงาในท้องนอน

hallucinative -ภาวะหลอน ว. เกี่ยวกับหรือมีภาวะหลอน คมม. hallucinatory

hallucinogen สิ่งก่อภาวะหลอน น. สารที่ทำให้เกิดภาวะหลอน

hallucinogenesis กำเนิดภาวะหลอน น. การทำให้เกิดภาวะหลอน

hallucinogenetic -ก่อภาวะหลอน ว. เกี่ยวกับการทำให้เกิดภาวะหลอน คมม. hallucinogenic

hallucinogenic คมม. hallucinogenetic

hallucinosis โรคหลอน น. โรคที่ผู้ป่วยมีอาการหลอน

alcoholic hallucinosis โรคหลอนเหตุสุรา น. ภาวะหลอนที่เกิดในผู้ติดสุราเรื้อรังที่สับสนกับปัญญาเสื่อมบุรณ หลังดื่มสุรามากกว่าปกติ

organic hallucinosis โรคหลอนมีเหตุ น. ศัพท์เก่า หมายถึงกลุ่มอาการทางจิตที่มีอาการภาวะหลอนซึ่งมีสาเหตุจำเพาะที่ไม่มีอาการแพ้ ในปัจจุบันจัดเป็นโรคจิตเหตุสารก่อภาวะและโรคจิตทั่วไป

hallux นิ้วหัวแม่เท้า น. คมม. hallex

hallux dolorosus ภาวะนิ้วหัวแม่เท้าปวด น. การปวดนิ้วหัวแม่เท้า มักเนื่องมาจากภาวะเท้าแบน

hallux flexus นิ้วหัวแม่เท้างอแข็ง น. นิ้วหัวแม่เท้างอพับลงและปวด และข้อนิ้วหัวแม่เท้าติดกับเท้าขยับไม่ได้ คมม. hallux rigidus

hallux malleus นิ้วหัวแม่เท้ารูปค้อน น. นิ้วหัวแม่เท้ามีรูปร่างคล้ายค้อน

hallux rigidus นิ้วหัวแม่เท้าแข็งเกร็ง น. คมม. hallux flexus

hallux valgus นิ้วหัวแม่เท้าเกออก น. นิ้วหัวแม่เท้าเอนออกจากแนวกลาง อาจเปื่อยตหรือข้อนิ้วหรือข้อนิ้วอื่น halo ๑. วงแสง (๑) แสงสีที่ผู้ป่วยต้อหินเห็นเป็นวงรอบดวงไฟ; (๒) วงแสงที่เห็นรอบจุดภาพชัดจอตา เมื่อส่องตรวจตาด้วยกล้อง; (๓) รอยประทับของส่วนยื่นซิลิอาร์บนวุ้นตา

๒. วง น. วงโลหะหรือพลาสติก ใช้ใส่ครอบศีรษะหรือคอเพื่อใช้พยุง

Fick halo วงแสงฟิค น. วงสีรอบดวงไฟที่ผู้ใส่เลนส์สัมผัสเห็น

halo glaucomatosus วงต้อหิน น. วงรอบจานขั้วประสาทตา พบในผู้ป่วยต้อหินรายที่เป็นรุนแรงหรือเรื้อรัง คมม. glaucomatous halo

glaucomatous halo คมม. halo glaucomatosus

halo saturninus วงตะกั่ว น. เส้นสีเทาหรือสีดำน้ำเงินที่ขอบเหงือกผู้ป่วยภาวะพิษตะกั่วโดยเฉพาะรายที่สุขภาพช่องปากไม่ดี คมม. lead line, blue line, Burton line

senile halo วงชรา น. ชั้นสีจอตาฝอบบริเวณรอบจานขั้วประสาทตาในผู้สูงวัย ทำให้เห็นโครอยด์ชัดเจนเป็นวงกว้างขนาดต่างๆ

halodermia โรคผิวหนังแฮโลเจน น. โรคผิวหนังเกิดจากกินสารประกอบแฮโลเจน หรือแฮไลต์ในยา คมม. halogenoderma

haloduric -ทนเกลือ ว. สามารถดำรงชีวิตในน้ำขมิ้นเกลือเข้มข้น

halogenoderma โรคผิวหนังแฮโลเจน น. คมม. halodermia

haloid แฮลอยด์ ว. คล้ายแฮโลเจน หรือมาจากแฮโลเจน

halometer มาตรวงแสง น. (๑) อุปกรณ์วัดวงแสงทางจักษุวิทยา; (๒) อุปกรณ์วัดขนาดเม็ดเลือดแดง โดยวัดวงแสงรอบเม็ดเลือด

halometry การวัดวงแสง น. การใช้มาตรวงแสงวัดขนาดวงแสง

halophil จุลชีพชอบเกลือ น. จุลินทรีย์ที่ต้องใช้เกลือเข้มข้นในการเจริญเติบโต คมม. halophile ๑

halophile ๑. จุลชีพชอบเกลือ น. คมม. halophil

๒. -ชอบเกลือ ว. เกี่ยวกับความต้องการของจุลินทรีย์ที่ต้องใช้เกลือเข้มข้นในการเจริญเติบโต คมม. halophilic

halophilic -ชอบเกลือ ว. คมม. halophile ๒

halothane แฮโลเธน น. ยาดมสลบ ใช้ในการนำและทำให้ผู้ป่วยสลบ มีฤทธิ์ทำให้สลบได้ดี และกลับรู้สึกตัวได้เร็วเมื่อหมดฤทธิ์ยา (ฤทธิ์ยาสั้น)

hamartia ภาวะเนื้อวิกล น. ก้อนเนื้อที่เกิดจากความบกพร่องของการผสมเนื้อเยื่อระหว่างการพัฒนา

hamartoblastoma เนื้องอกเซลล์วัยอ่อนเนื้อวิกล น. เนื้องอกเซลล์วัยอ่อนชนิดร้ายที่พัฒนามาจากก้อนเนื้อวิกลระยะยังไม่จำแนกชนิด

hamartoma ก้อนเนื้อวิกลเซลล์วัยอ่อน น. ก้อนคล้ายเนื้องอกชนิดไม่ร้าย ประกอบด้วยเซลล์และเนื้อเยื่อเต็มวัยที่เจริญเกินปกติ มักมีเซลล์ชนิดใดชนิดหนึ่งเด่นชัดกว่าเซลล์อื่น

bile duct hamartoma ก้อนเนื้อวิกลท่อน้ำดี น. รอยโรคไม่ร้ายในตับ เกิดจากการเจริญผิดปกติของเซลล์วัยอ่อนท่อน้ำดี ประกอบด้วยปุ่มหลายปุ่มที่มีขอบเขตชัดเจน ภายในมีท่อน้ำดีล้อมด้วยเนื้อเยื่อเส้นใย มักไม่กลายเป็นเนื้อร้าย คมม. biliary hamartoma

biliary hamartoma คมม. bile duct hamartoma

fibrous hamartoma of infancy ก้อนเนื้อวิกลเส้นใยในทารก น. ก้อนเนื้องอกชนิดไม่ร้าย ไม่มีเยื่อหุ้ม พบในทารกตั้งแต่แรกคลอดหรืออายุ ๒-๓ เดือน เป็นที่ไหล่ รักแร้ หรือแขนส่วนบน ก้อนแข็งไม่เจ็บ ก้อนสีเดียวกับผิวหนัง ประกอบด้วยเส้นใยพังพืด เนื้อเยื่อมีเซนไมท์ที่เจริญไม่เต็มที่ และเซลล์ไขมันเต็มวัย มักบุกรุกเนื้อเยื่อใต้หนัง

hepatic mesenchymal hamartoma ก้อนเนื้อวิกลมีเซนไมท์ตับ น. ก้อนเนื้องอกชนิดไม่ร้ายที่ตับ อาจเป็นก้อนแข็งหรือถุงน้ำ พบไม่บ่อย มักเป็นในเด็กเล็ก คาดว่าเป็นเนื้อเยื่อเกี่ยวพันท่อน้ำดีวิกล ลักษณะเฉพาะคือ เนื้อเยื่อมีเซนไมท์เพิ่มจำนวนผิดปกติ

pulmonary hamartoma งอกเนื้อองคิกวิลในปอด น. ก้อนเนื้อองคิกชนิดไม่ร้าย มักมีขอบเขตชัดเจน หรือเป็นก้อนกลม พบในเนื้อปอดส่วนรอบหรือในหลอดลม ชนิดของเนื้อเยื่อและระดับแคลเซียมที่เกาะแตกต่างกัน

sclerosing epithelial hamartoma งอกเนื้อองคิกวิลเยื่อกระดูก น. ก้อนเนื้อองคิกชนิดไม่ร้าย เป็นปุ่มเดี่ยวแข็ง มีรอยบุ๋มตรงกลาง ภายในปุ่มมีสายของเซลล์คล้ายเซลล์เบซิล และถุงน้ำผิวหนัง พบที่ผิวหนังเยื่อเส้นใย มักพบที่ใบหน้าหญิงสาวหรือหญิงวัยกลางคน *คम्म. desmoplastic trichoepithelioma*

smooth muscle hamartoma งอกเนื้อองคิกวิลกล้ามเนื้อเรียบ น. ก้อนเนื้อประกอบด้วยมัดกล้ามเนื้อเรียบ เห็นเป็นปื้นสีเดียวกับผิวหนัง หรือสีเข้ม พบที่ผิวหนังบริเวณลำตัวหรือแขนขาส่วนบน อาจเป็นมาแต่กำเนิดหรือเกิดภายหลัง พบไม่บ่อย

sweat gland hamartoma งอกเนื้อองคิกวิลต่อมเหงื่อ น. เนื้อองคิกชนิดไม่ร้าย กำเนิดจากเซลล์ผิวหนังของต่อมเหงื่อ แยกเป็นชนิดย่อยตามลักษณะมิวซิวิยา หรือส่วนประกอบจำเพาะต้นกำเนิด *คम्म. hidradenoma*

hamartomatosis โรคองคิกเนื้อองคิกวิล น. ภาวะผิดปกติที่มีก้อนเนื้อองคิกหลายแห่ง

hamartomatous -ก้อนเนื้อองคิก ว. เกี่ยวกับการเจริญรวดเร็ว ผิดปกติของเซลล์เนื้อเยื่อบริเวณนั้นที่เพิ่มจำนวนเร็วกว่าเซลล์ที่อยู่รอบ

hamate -คล้ายตะขอ ว. มีรูปร่างคล้ายเบ็ดตกปลา

hamatum ๑. *คम्म. hamate*

๒. **กระดูกข้อมือรูปตะขอ** น. กระดูกข้อมือก่อนที่ ๔ *คम्म. os hamatoma*

hamstring ๑. **เอ็นข้อพับเข่า** น. เอ็นชั้นที่ติดกับข้อพับเข่าด้านใน

๒. **-เอ็นข้อพับเข่า** ว. เกี่ยวกับการหรือล้มพันกับเอ็นข้อพับเข่า

inner hamstring's **เอ็นข้อพับเข่าด้านใน** น. เอ็นของกล้ามเนื้อต้นขาด้านใน คือ กราซิลิส ซาร์โทเรียส และอีก ๒ มัด

outer hamstring **เอ็นข้อพับเข่าด้านนอก** น. เอ็นของกล้ามเนื้อไบเซ็ปส์เฟล็กเซอร์พีมอริส

hamular -รูปตะขอ ว. *คम्म. hamate*

hamulus **ตะขอ** น. ชื่อกายวิภาคของวัตถุลักษณะยาว เรียว และโค้ง

hand **มือ** น. อวัยวะต่อจากส่วนปลายแขน ประกอบด้วยฝ่ามือและนิ้วมือ *คम्म. manus*

ape hand **มือลิง** น. มือที่เหยียดนิ้วหัวแม่มืออยู่ตลอดเวลา

benediction hand **มือให้พร** น. มือที่นิ้วนางและนิ้วก้อยคดงอ มีนิ้วชี้และนิ้วกลางอ่อนแรง แต่ยังสามารถได้ปรกติส่วนหัวแม่มือเป็นปรกติ

claw hand **มือกำม** น. มือที่งอเหตุกล้ามเนื้อมือและนิ้วเหยียดผ่อ พบในโรคเส้นประสาทอัลนา โรคเรื้อรัง และโรคชัฏริงโกมัยอิลเลีย *คम्म. main en griffe*

cleft hand **มือโหว่** น. มือที่มีรอยแยกระหว่างนิ้วเล็กเข้าไปในฝ่ามือ มักมีนิ้วขนาดใหญ่เพียง ๒ นิ้วที่ติดกับรอยแยก เป็นวิรูปแต่กำเนิด

club hand **มือปุก** น. มือที่ไม่มีกระดูกปลายแขน ท่อนนอกหรือท่อนใน ทำให้มือบิดไปในลักษณะหรือตำแหน่งผิดปรกติ เป็นความพิการแต่กำเนิด *คम्म. talipomanus*

dead hand **มือตาย** น. มือผู้ทำงานที่ใช้เครื่องมือลั่นสะเทือนและกระแทกรุนแรง มือมีสีน้ำเงินเข้ม เมื่อถูกความเย็นจะซีด และมีอาการปวด

drop hand **มือตก** น. มือที่ยกขึ้นจะห้อยลง เป็นภาวะที่เป็นผลจากอัมพาตกล้ามเนื้อเหยียดมือและนิ้ว *คम्म. carpoposis,*

flat hand **มือแบน** น. อุ้งมือแผ่แบน เกิดจากกระดูกแถวต้นของฝ่ามือ

frozen hand **มือติด** น. มือแข็งตึงอันเป็นผลจากการบวมภายหลังบาดเจ็บ

mechanic's hand **มือช่างกล** น. มือมีแผลผื่นเรื้อรัง พบในโรคเนื้อเยื่อเกี่ยวพัน

mirror hand **มือกระจกเงา** น. ภาวะที่มือ ๒ ข้างออกจากข้อมือเดียวกัน

monkey hand **มือลิง** น. มือที่ปลายนิ้วหัวแม่มือไปสัมผัสกับปลายนิ้วอื่นไม่ได้ เพราะกล้ามเนื้อโคนนิ้วหัวแม่มืออ่อนแรง มักเกิดจากโรคเส้นประสาทพม์เดีย *คम्म. main en singe, monkey paw*

myelopathy hand **มือโรคไขสันหลัง** น. มือพิการไม่สามารถเหยียดนิ้วนางและนิ้วก้อย บางรายอาจรวมนิ้วกลางด้วย ไม่อาจกำหรือแบมือได้รวดเร็ว เนื่องจากอัมพาตเหตุโรคไขสันหลังระดับคอ

opera-glass hand **มือแว่นกล้องละคร** น. มือจุ่มเป็นอุ้งเหมือนล่องกล้องเพราะมีการยุบสลายของนิ้วมือในภาวะข้อนิ้วอักเสบเรื้อรัง

phantom hand **มือหลอน** น. ความรู้สึกหลอนว่ายังมีมืออยู่ทั้งที่มีมือถูกตัดทิ้งไปแล้ว

preacher's hand **มือนักเทศน์** น. คมม. benediction hand

skeleton hand **มือโครงกระดูก** น. มือพอมเหี่ยวอยู่ในท่าเหยียด พบในภาวะกล้ามเนื้อเหี่ยวฝ่อ คมม. main en squelette

spade hand **มือใบพลั่ว** น. มือโตหนารูปเหลี่ยมพบในภาวะพร่องธัยรอยด์และโรคโครงร่างเติบโตเกินโดยเฉพาะส่วนปลาย

split hand **มือแยก** น. คมม. cleft hand

trench hand **มือเพลาะ** น. มือที่หดเกร็งหรือติดแข็งเหตุเย็นจัด เรียกตามทีพบผู้ป่วยในสนามเพลาะในสงครามโลกครั้งที่ ๑

trident hand **มือสามง่าม** น. มือที่นิ้วมือมีความยาวไล่เลี่ยเกือบเท่ากัน และมีร่องแยกนิ้วชี้กับนิ้วกลางลึกถึงข้อที่สองของนิ้ว ทำให้นิ้วทั้งสองเหยียดแยกออกจากกันมาก เป็นลักษณะจำเพาะในโรคกระดูกอ่อนด้อยพัฒนา

writing hand **มือเขียน** น. มือที่อยู่ในการทำเขียนหนังสือพบในโรคพาร์กินสัน

handedness **ความถนัดมือ** น. ความล้นทัดใช้งานมือข้างหนึ่ง

left handedness **ความถนัดมือซ้าย** น. ความล้นทัดใช้งานมือซ้าย

right handedness **ความถนัดมือขวา** น. ความล้นทัดใช้งานมือขวา

handicap **การเสียเปรียบ** น. ลักษณะทางกายหรือจิตใจที่กำกวดการดำรงชีวิตหรือสมรรถภาพการทำงานเป็นแต่กำเนิดหรือเป็นภายหลัง

hangnail **เนื้อข้างเล็บ** น. ผิวเนื้อเยื่อที่ขอบด้านในหรือด้านปลายเล็บ

hanseniasis **โรคเรื้อน** น. โรคติดเชื้อ *มัยโคแบคทีเรียม เลพร* มีพยาธิสภาพ ๒ แบบ คือ แบบหูหนวกตาเลื้อ (เลโปรมาตัส) มีรอยโรคที่ผิวหนังเป็นปุ่มนูนแดง กับโรคเรื้อนแบบประสาท (ทูเบอร์คูลอยด์) ถ้าแยกได้ไม่ชัด เรียกว่าโรคเรื้อนแบบคาบเส้น (บอร์เดอร์ไลน์) คมม. leprosy

hantavirus **ไวรัสแฮนตา** น. ไวรัสสกุล *แฮนตาไวรัส* ส่วนใหญ่ก่อโรคไข้เลือดออกที่มีอาการทางไตร่วมด้วย

hapalonychchia **เล็บนิ่ม** น. ภาวะที่เล็บอ่อนผิดปกติ คมม. onychomalacia

haphalgnesia **ภาวะแตะเจ็บ** น. ความรู้สึกสัมผัสผิดปกติที่รู้สึกเจ็บเมื่อถูกแตะเบาๆ เป็นอาการแสดงที่พบในภาวะทางจิตชนิดหนึ่ง

haphophobia **ภาวะกลัวสัมผัส** น. ความรู้สึกกลัวไม่ต้องการให้ใครแตะต้องร่างกาย

haplodont **กรามเรียบ** น. ฟันกรามที่ผิวบดไม่มีแฉ่งหรือปุ่ม

haploid **แฮพลอยด์ โครโมโซมชุดเดี่ยว** น. โครโมโซมหนึ่งสำเนา พบในสิ่งมีชีวิตชั้นต่ำที่มีเซลล์ไร้นิวเคลียส และในเซลล์สืบพันธุ์ของสิ่งมีชีวิตชั้นสูงที่เซลล์มีนิวเคลียส ในมนุษย์จำนวนโครโมโซมชุดเดี่ยวในเซลล์สืบพันธุ์ คือ ๒๓ และตัวอ่อนคู่เท่ากับ ๒๓ เป็นครึ่งหนึ่งของจำนวนโครโมโซมชุดคู่ในเซลล์ร่างกาย

haploidentical **-โครโมโซมชุดเดี่ยวเหมือน** ว. มีโครโมโซมเหมือนกันชุดหนึ่ง โดยมีชุดแอลลีลของหน่วยพันธุกรรมซึ่งโยงชิดกันบนโครโมโซมเดียวกัน

haploidentity **โครโมโซมชุดเดี่ยวเหมือน** น. ภาวะที่มีโครโมโซมเหมือนกันชุดหนึ่ง

haploidy **ภาวะโครโมโซมเดี่ยว** น. สภาพที่หน่วยพันธุกรรมเป็นโครโมโซมหนึ่งสำเนา

haplomycolosis **โรคราอัสไฟ** น. คมม. *adidaspiromycosis*

haplopathy **พยาธิสภาพเดี่ยว** น. โรคที่ไม่มีอาการแทรกซ้อน

haplopia **การเห็นภาพเดียว** น. ภาวะที่ตาเห็นวัตถุเป็นภาพชัดภาพเดียว ไม่เป็นภาพซ้อน

haplotype **ชุดพันธุกรรมเดี่ยว** น. (๑) หน่วยพันธุกรรมลับเปลี่ยน หรือส่วนของดีเอ็นเอที่หลายตำแหน่งซึ่งโยงชิดกันบนโครโมโซมเดียวกัน และถ่ายทอดไปด้วยกันเป็นชุด เป็นศัพท์ที่ใช้กับการรวมแอลลีลของหน่วยพันธุกรรม ความเข้ากันของเนื้อเยื่อ คือ เอชแอลเอเชิงซ้อน; (๒) ส่วนประกอบของชุดหน่วยพันธุกรรมที่มีการโยงชิดกัน

haptene **แฮปเทน** น. โมเลกุลขนาดเล็กไม่มีสมบัติเป็นแอนติเจน แต่เมื่อสัมผัสกับโมเลกุลสมบัติแอนติเจน เช่น โปรตีน จะสามารถทำปฏิกิริยากับแอนติบอดีและกระตุ้นการสร้างแอนติบอดีโดยมีทีลิโมโฟไซด์เป็นพาหะ

haptene **แฮปทิน** น. คมม. haptene

haptenic **-แฮปเทน** น. (๑) เกี่ยวกับแฮปเทน; (๒) ซึ่งเกิดจากแฮปเทน

haptophobia **น. คมม. haphophobia**